

KIEJTÉS – UITSpraak

a) Uitspraak van het Hongaars – A magyar kiejtés

De klemtoon valt altijd op de eerste lettergreep van het woord.

De diacritische tekens ´ en ¨; boven letters hebben enkel betrekking op de kwaliteit en de kwantiteit (lengte) van de door die letter gerepresenteerde spraakklank (vocaal); ze duiden dus nimmer op het woordaccent.

Spelling en uitspraak van de klinkers:

a	als de a in ballon, maar meer gesloten en met meer lippenrondding dan de Nederlandse a	pad [pad] 'bank'
á	als a in slapen, maar langer en opener	kár [kaar] 'schade'
e	als e in ken (kort)	lenn [len] 'beneden'
é	als ee in zeer (lang)	él [eel] 'leven'
i	als ie in knie (kort)	hit [hiet] 'geloof'
í	als ie in kier (lang)	hír [hier] 'bericht'
o	als o in pot (kort)	hon [hon] 'vaderland'
ó	als oo in hoor (lang)	pótol [potol] 'vervangen'
ö	als u in dun (kort)	ön [un] 'u'
ó	als eu in deur (lang)	bőr [beur] 'huid'
u	als oe in toen (kort)	tud [toed] 'weten'
ú	als oe in boer (lang)	úr [oer] 'heer'
ü	als u in Utrecht (kort)	fül [fuul] 'oor'
ű	als uu in duur (lang)	tűr [tuur] 'duldend'

Het doet er voor de uitspraak niet toe of de vocaal zich in een open of gesloten lettergreep bevindt, de uitspraak wordt daardoor – in tegenstelling tot het Nederlands – niet beïnvloed.

Het Hongaars kent geen stomme e (sjwa), de tweede e in **éppen** [eeppen] 'juist' klinkt in de standaardtaal precies zo als de e in **benn** [ben] 'binnen'

Spelling en uitspraak van de medeklinkers:

c	als ts in poets	cár [tsaar] 'tsaar'
cs	als tsj in Tsjechië	csak [tsjak] 'slechts'
dzs	als g in gin of dg in bridge	dzsem 'jam'
g	als g goal, ook aan het einde van een woord	gém [geem] 'reiger'
gy	als dj in adieu	gyár [djaar] 'fabriek'
ly	als j in ja	lyuk [joek] 'gat'
ny	als nj in Newton	nyár [njaar] 'zomer'
s	als sj in meisje of sjouwen	sör [sjur] 'bier'
sz	als s	szél [seel] 'wind'
ty	als tj in beetje of tjalk	konty [kontj] 'haarknot'
v	als w in Willem	vár [waar] 'burcht'
zs	als j in jury of journalist	zsák [zjaak] 'zak'

b, d, f, h, j, k, l, m, n, p, q, r, t en **z** worden ongeveer uitgesproken als in het Nederlands, maar **b, d** en **z** behouden hun stemhebbende karakter ook aan het eind van een woord.

Het Hongaars kent ook lange medeklinkers (geminaten), die in intervocale positie ongeveer twee keer zo lang zijn als de enkele klank. In de spelling wordt geminatie aangegeven door verdubbeling van het letterteken dat de korte klank representeert, b.v. **annak** [annak] 'eraan'; *nn* klinkt hier ongeveer zoals *nn* in aannaaien. Bij klanken die al met twee lettertekens worden gespeld, wordt in geval van geminatie alleen het eerste letterteken verdubbeld, b.v. **hattyú** [hatj-tjoe] 'zwaan'. **tt**y representeert hier de verdubbeling van **ty**.

b) A holland kiejtés – Uitspraak van het Nederlands

Ha a szóhangsúly nem az első szótagra esik, akkor ezt a hangsúlyos szótagot követően • jellel jelöljük.

A magánhangzók írásmódja és megközelítő kiejtése:

a	zártszótagban „palócos” a nyílt szótagban á	dak [dak] 'tető' nagel [náchöl] 'köröm'
aa	á	haar [hár] 'haj'
e	hangsúlyos zártszótagban e hangsúlyos nyílt szótagban é hangsúlytalan szótagban ajakkerekítés nélküli ö -szerű félhangzó	mes [mesz] 'kés' lezen [lészön] 'olvas' bezoek • [bözuk] 'látogatás'
ee	é	heer [hér] 'úr'
eu	ó	deur [dór] 'ajtó'
i	i és é közötti rövid hangzó	dik 'kövér'

ie	i, r előtt í	hier [hír] 'itt'
o	zárt szótagban o nyílt szótagban ó	sok [szok] 'zokni' komen [kómön] 'jön'
oe	u, r előtt ú	boek [buk] 'könyv'
oo	ó	rook [rók] 'füst'
u	zárt szótagban ö nyílt szótagban ü, r előtt ú	rug [röch] 'hát' huren [húrön] 'bérel'
uu	ű	muur [múr] 'fal'
y	(idegen eredetű szavakban) i	cyaan [szián] 'cián'

A kettőshangzók írásmódja és megközelítő kiejtése:

aai	áj	baai [báj] 'öböl'
au	au	heraut [héraut] 'hírnök'
auw	au	rauw [rau] 'nyers'
eeuw	éu	meeuw [méu] 'sirály'
ei	ej	mei [mej] 'május'
ieuw	iu	nieuw [niu] 'új'
ij	ej	rijk [rejk] 'gazdag'
oei	uj	boei [buj] 'bója'
ooi	ój	mooi [mój] 'szép'
ou	au	oud [aut] 'öreg'
ouw	au	rouw [rau] 'gyász'
ui	ajakkerekítés nélküli öj	lui [løj] 'lusta'

A mássalhangzók írásmódja és megközelítő kiejtése:

A magyarhoz hasonló a kiejtése a **b, d, f, h, j, k, l, m, n, p, q, r, t** és a **z** betűnek. A **b** és a **d** a szó végén zöngétlenné válik, vagyis a **p**, illetve **t** kiejtéséhez közelít.

c	e, i és y előtt sz egyébként k	cel [szel] 'sejt' code [kódö] 'kód'
ch	francia eredetű szavakban s	pech [pech] 'pech' charme [sarmö] 'báj'
g	zöngés ch francia szavakban e és i előtt zs	goed [chut] 'jó' gara•ge [charázsö] 'garázs'
ng	orrhang, mint az n a kong szóban	lang [lan(g)] 'hosszú'
s	lágys sz	kans [kansz] 'esély'
v	(zöngés) f	veel [fél] 'sok'
w	v	werk [verk] 'munka'

A kettőzött mássalhangzó a magyartól eltérően nem hosszú mássalhangzót jelez, hanem az előtte levő magánhangzó minőségére utal, pl. **schoppen** [szchopön] 'rúg'.